

SEGURETAT

Anonimat a internet: un dret o una coartada?

El PP vol prohibir perfils anònims a les xarxes enmig de crítiques pel risc d'erosió del dret a la intimitat

NEREIDA CARRILLO
BARCELONA

A Facebook, ¿foto de perfil o avatar? A Twitter, ¿nom i cognoms o pseudònim? El debat sobre l'anonimat a internet agafa actualitat amb la proposició no de llei registrada pel PP al Congrés, que persegueix prohibir que s'obrin perfils anònims a les xarxes socials. Els conservadors argumenten que cal posar fi a la "impunitat" dels malfactors digitals. Aquesta mateixa setmana, el Col·legi d'Advocats de Barcelona (ICAB) ha instat a crear un DNI digital per identificar els autors de delictes a les xarxes socials.

Però alguns experts discrepen d'iniciatives com l'engegada pel PP i hi veuen una voluntat de vigilància i de retallar drets bàsics com el de la privacitat, la llibertat d'expressió i el secret de les comunicacions. Defensen que avui ja es poden perseguir i es persegueixen els delictes al ciberespai.

"No hi ha més anonimat a Twitter del que hi ha al carrer", assegura l'activista pels drets digitals i fundadora de Xnet –un grup de defensa de la democràcia a la xarxa– Simona Levi. Equipara la proposta del PP a "anar pel carrer amb un cartell amb el nom, els cognoms i el DNI". Levi denuncia un afany controlador i repressiu: "Anar contra l'anonimat a internet és tornar a 1984, a una idea orwell·liana del poder. És com si ens obliguessin a cosir-nos una estrella de David a la roba". L'activista retreu també la "tecnofòbia" i la "infinita estupidesa de l'esquerra" perquè no combat prou propostes d'aquesta mena, que retallen la llibertat d'expressió i erosionen el dret a la privacitat.

No és la primera vegada que els populars situen en el punt de mira

"Jo soc jo i les meves causes. I les meves causes valen més que la meva vida"

les xarxes socials, que van esperar el 15-M i són claus en moviments polítics i socials. L'exministre Jorge Fernández Díaz ja va endurir les penes a través de l'anomenada *lei mordassa*, que prohibeix difondre fotos de cossos policials a les xarxes, a més d'altres mesures interpretades per molts com a retallades a la llibertat d'expressió a internet. Internacionalment també hi ha hagut intents de control, com el de l'exprimer ministre britànic David Cameron de prohibir xarxes de missatgeria instantània encriptada.

Malgrat que el dret a la intimitat i el secret de les comunicacions estan reconeguts a la Constitució, el president de la Secció de Dret de les

Tecnologies de la Informació i la Comunicació del Col·legi d'Advocats, Manuel Martínez Ribas, adverteix: "Els drets fonamentals no són drets absoluts. S'han de cedir en algunes circumstàncies".

Requeriments judicials

Martínez Ribas recorda que la carta magna preveu que de vegades, per ordre judicial, es puguin requerir algunes dades; casos en què l'interès general preval sobre la intimitat de les persones. Això passa per amenaça terrorista o altres delictes tipificats com a greus al Codi Penal, com per exemple el d'homicidi. Però la privacitat no es pot conculcar en el cas de delictes menors, assegura aquest advocat. Però Martínez Ribas alerta que hi ha

El debat sobre la impunitat a la xarxa ressorgeix per una proposta del PP al Congrés. GETTY

una tasca incisiva de grups de pressió que "volen que s'obri aquesta possibilitat".

"Sempre hi ha qui aprofita el secret de les comunicacions per fer mal i els qui se n'aprofiten per escapar-se d'una opressió", assegura Genís Margarit, enginyer en telecomunicacions i professor de la UPF. Actualment els delictes a les xarxes es poden perseguir de diferents maneres. De vegades el delinqüent no és prou curós i deixa un rastre que el delata. En ocasions, cal una autorització judicial perquè les xarxes i les teleoperadores proporcionin la informació sobre a qui pertany un compte o perfil, i això comporta sobretot entrebancs, reconeix Martínez, quan les empreses a les quals es requereix informació són als Estats Units, al Japó o en llocs on la justícia espanyola no pot accedir.

Segons Margarit, també hi ha problemes per identificar els infractors quan fan servir xarxes wifi públiques com la d'una cafeteria o quan utilitzen VPN, és a dir, xarxes de navegació privada. "Qui vulgui fer mal i guardar l'anonimat a internet deixarà d'utilitzar aplicacions de companyies que sàpiga que col·laboren amb els poderosos i utilitzarà mecanismes propis beneficiant-se de la criptografia", assegura.

Margarit afegeix que prohibir l'anonimat a la xarxa és tècnicament inviable: "La criptografia moderna assegura l'anonimat a internet. No es pot evitar a base de poder". Aquesta situació –defensa l'expert– es mantindrà durant una dècada fins que arribi la computació quàntica, un nou sistema basat en àtoms que substituirà la informàtica convencional i afeblirà els protocols criptogràfics actuals. Levi adverteix que erradicar l'anonimat a internet és una manera de fer por, d'intentar frenar la dissidència i d'obrir la porta a la conculcació de drets. ■